

Onderwerp**Kaderbrief 2020 Gemeenschappelijke Regeling VRD****Informatie**

Datum	18 februari 2019	Overleg gepleegd met:
Behandelaar	Frans van der Veen	☒ Financieel adviseur AZ: Henk Heijnen
Zaaknummer	1330464	☐ Personeelsconsulent AZ:
Portefeuillehouder	Burgemeester Damsma	☐ Medewerker bestuur en juridische zaken:
Besluitvormend orgaan	Gemeenteraad	☐ Communicatieadviseur:
		☐ Afdeling:
		☐ Naam medewerker:
		☐ Inspraak/adviesorgaan:

Aanleiding/voorgeschiedenis

In de gemeenschappelijke regeling van de Veiligheidsregio Drenthe (VRD) is bepaald, dat het Algemeen Bestuur de uitgangspunten voor de begroting vaststelt. In de vergadering van 19 december 2018 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de Kaderbrief 2020. In de Kaderbrief 2020 zijn de uitgangspunten voor de begroting 2020 verwoord. De VRD heeft de Kaderbrief aan alle deelnemers van de VRD verzonden.

Voorstel**Toelichting voorstel****Inhoud Kaderbrief**

De in de Kaderbrief verwoorde ontwikkelingen worden hieronder kort benoemd.

De brandweezorg van nu

De VRD constateert dat het huidige organisatiemodel van de brandweer met de inzet van vrijwilligers tegen de grenzen van het eigen stelsel aanloopt. Dit heeft een aantal oorzaken:

- de toenemende professionalisering van brandweer leidt ertoe dat regels en eisen (daarmee ook de opleiding- en oefenbelasting) voor de brandweermedewerkers zijn toegenomen;
- de samenleving verandert snel. Mensen werken niet meer vanzelfsprekend in hun dorp of stad en wisselen sneller van baan. Binnen de brandweer wordt het steeds moeilijker om geschikte vrijwilligers te vinden en langdurig te binden. Dit levert met name overdag problemen op in de paraatheid;
- de huidige rechtspositie van de brandweervrijwilligers staat ter discussie. In opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken en het ministerie van Justitie en Veiligheid is recentelijk onderzoek uitgevoerd naar de rechtspositie van brandweervrijwilligers in relatie tot Europese en Internationale regelgeving. Algemene conclusie is dat er een reëel risico bestaat dat de elementen in de rechtspositie van brandweervrijwilliger in strijd zijn met de normen uit Europese en internationale regelgeving en jurisprudentie van het Europese hof.

Naast de gevolgen voor de paraatheid, leiden de bovenstaande ontwikkelingen er toe dat:

1. het werven van vrijwilligers meer inspanning kost;
2. er meer geïnvesteerd wordt in middelen om de paraatheid op hetzelfde niveau te houden;
3. de doorloopsnelheid van een vrijwilliger hoger is dan vroeger en;
4. dat de 'startkosten' van een nieuwe brandweervrijwilliger zijn toegenomen en bedragen in 2018 ongeveer € 20.000,-.

Deze ontwikkelingen leiden er toe dat de kosten voor het paraat houden van de brandweer steeds meer toenemen, waarbij de kwaliteit van de basisbrandweezorg gelijk blijft. De VRD is zich er van bewust dat de pilots en investeringen helpen om de paraatheid voor nu op peil te houden, maar beseft dat voor de nabije toekomst een andere wijze van brandweezorg nodig is. Dit om de hulpverlening aan de inwoners goed en financieel verantwoord te kunnen blijven organiseren.

Uitgangspunt is het behoud van vrijwilligheid bij de Drentse brandweerkorpsen, vanuit het belang van de maatschappelijke verankering van de brandweezorg. Dit vraagt om op een andere manier de participatie van de inwoners te organiseren en te stimuleren. De VRD ziet de noodzaak om deze ontwikkeling in gang zetten en vraagt voor de komende vier jaar (2019 t/m 2022) een tijdelijke uitzetting van de begroting. Voor 2019 is deze uitzetting reeds incidenteel opgenomen in de begroting. Inzet van deze extra middelen heeft als doel om de te verwachten structurele verhoging van de kosten voor de brandweezorg te verminderen ten opzichte van het huidige financiële niveau waarbij het huidige kwaliteitsniveau van brandweezorg blijft gehandhaafd. In de begroting 2020 wordt deze inspanning nader geconcretiseerd.

Hernieuwde samenwerking crisisbeheersing in Drenthe

In de afgelopen tien jaar heeft de Veiligheidsregio zich ontwikkeld tot een regionaal, multidisciplinair veiligheidsplatform met taken en rollen in het signaleren van risico's en het voorkomen en bestrijden van rampen en crises. Het begrip maatschappelijke veiligheid verandert echter voortdurend en dit brengt nieuwe vraagstukken met zich mee. In 2019 wil de VRD met gemeenten en ketenpartners hierover in gesprek. Dit leidt wellicht tot een hernieuwde opdracht aan de VRD. De organisatorische en eventuele financiële consequenties hiervan voor 2020 zijn op dit moment nog onduidelijk, maar worden indien beschikbaar meegenomen in de begroting 2020.

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra)

Naar verwachting treedt op 1 januari 2020 de Wnra in werking. Deze wet heeft als uitgangspunt de arbeidsverhoudingen tussen ambtenaren en werknemers te harmoniseren. De brandweervrijwilligers hebben momenteel een ambtelijke aanstelling, maar onderscheiden zich van andere ambtenaren, doordat ze een eigen rechtspositie hebben en onder aparte wettelijke bepalingen vallen. Met de inwerkingtreding van de Wnra vervalt dit onderscheid.

De belangrijkste gevolgen zijn dat de arbeidsrechtelijke (rechts)positie van ambtenaren gelijk wordt aan die van werknemers in het private bedrijfsleven. Dit kan leiden tot een kostenstijging door bijvoorbeeld verplichte pensioenopbouw of sociale zekerheidsrechten. Bij de voorbereiding van de implementatie van de Wnra is gebleken dat de situatie binnen de veiligheidsregio's behoorlijk complex is. Vandaar dat er nog geen definitief besluit is genomen of de brandweervrijwilligers rechtspositieel onder deze wet gaan vallen. In de begroting worden de risico's van de invoering zo goed mogelijk geschetst.

Invoering van de Omgevingswet

In 2021 treedt de Omgevingswet in werking. Samen met gemeenten en ketenpartners bereidt de VRD

zich de komende jaren voor op de invoering van deze nieuwe wet. De financiering van deze gezamenlijke ontwikkeling wordt gedekt binnen de begroting.

Data en informatie

Om het werk gericht en efficiënter uit te voeren, neemt de behoefte aan (geïntegreerde) informatie toe. Het helpt de brandweer in het faciliteren van vrijwilligers, het helpt de meldkamer en hulpdiensten om een goed beeld te krijgen van het incident. Het helpt de GHOR om tijdens een griepperiode te kunnen monitoren of de continuïteit van de gehele geneeskundige keten is geborgd zodat geprioriteerd kan worden in de geneeskundige zorg. Om meer te doen met data is specialistische kennis nodig. Om deze competenties 'naar binnen te halen' zoekt de VRD samenwerking met bijvoorbeeld de noordelijke veiligheidsregio's, scholen en bedrijven. Voor de financiële dekking van deze experimenten wordt een extra bijdrage van de gemeenten gevraagd. In de begroting 2020 wordt deze ontwikkeling concreet uitgewerkt.

Transitie en ontwikkeling meldkamer

In 2020 treedt een wet in werking die regelt dat in Nederland op 10 locaties een meldkamer wordt gevestigd. Deze wet bepaalt verder dat de verantwoordelijkheid voor de *instelling* van de meldkamer en het *beheer* van de landelijke ICT-systemen wordt belegd bij de Nationale Politie. De meldkamer in Drachten is al in 2011 'samengevoegd' en wordt één van de tien locaties. De veiligheidsregio's houden ook na 2020 de verantwoordelijkheid voor de organisatie van de meldkamerfuncties: 'brandweer' en 'crisisbeheersing'. Vanuit deze verantwoordelijkheid zet de VRD zich in om de meldkamer in Drachten voor te bereiden op de toekomst.

Aansluiting op gemeentelijk beleid

De VRD is er primair om op te treden bij calamiteiten en crises. Daarnaast ondersteunt de VRD ons op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving en ruimtelijke planvorming. Anticiperen op maatschappelijke ontwikkelingen sluit goed aan op de manier waarop de gemeente haar taken uitvoert. Het is daarbij goed om te constateren dat de VRD ook wil inspelen op de komst van de Omgevingswet. Het voorstel om daarin gezamenlijk op te trekken met de andere gemeenschappelijke regelingen wordt door ons omarmd.

Financieel

Loon- en prijsstijgingen

De aannames voor loon- en prijscompensatie zijn gebaseerd op de ramingen van het Centraal Planbureau (CPB) en zullen ook gebruikt worden voor de meerjarenraming. De compensatie leidt in 2020 tot een kostenverhoging van € 700.000.

Kosten paraatheid

De VRD raamt de kosten voor het op peil houden van de paraatheid voor de periode van 2019-2022 incidenteel op € 250.000 per jaar. In de begroting van 2019 is hierin al voorzien.

Ontwikkelingen

De VRD vraagt voor de ontwikkelingen binnen de brandweezorg, crisisbeheersing en data- en informatievoorziening voor 2020 een extra financiële bijdrage van € 300.000. In de begroting 2020 worden deze ontwikkelingen concreet uitgewerkt. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat het om een incidentele verhoging van de bijdrage gaat.

Autonome (wettelijke) ontwikkelingen

Zoals hiervoor aangegeven verwacht de VRD op het gebied van arbeidsvoorwaarden voor de

brandweervrijwilligers wijzigingen, die financiële consequenties kunnen hebben. De consequenties zijn op dit moment nog niet in te schatten. Vooralsnog worden de autonome ontwikkelingen als p.m.-post opgenomen.

Reactie op Kaderbrief

In afwijking van andere gemeenschappelijke regelingen worden in de regeling van de VRD de colleges de gelegenheid geboden om een zienswijze in te dienen op de Kaderbrief. De Kaderbrief geeft geen aanleiding om een inhoudelijke reactie te geven.

Alternatieven

Er zijn geen alternatieven.

Randvoorwaarden

Er is geen sprake van randvoorwaarden.

Risico's

Er worden geen risico's gelopen met dit voorstel.

Financiële gevolgen

Het voorstel heeft op dit moment geen financiële gevolgen.

Personele gevolgen

Er zijn geen personele gevolgen.

Duurzaamheid

Het voorstel heeft geen relatie met het Duurzaamheidsprogramma 2015-2018.

Publicatieniveau

Het voorstel is openbaar.

Overig

Geen overige informatie.

Vervolgprocedure/communicatie

De VRD ontvangt een schriftelijke reactie op de Kaderbrief 2020. De brief is als bijlage toegevoegd. Conform de gemeenschappelijke regeling stuurt de VRD voor 1 mei 2020 de ontwerpbegroting 2020 aan de deelnemers.

Bijlagen

Het voorstel bevat de volgende bijlagen:

- Begeleidende brief Kaderbrief 2020 VRD
- Kaderbrief 2020 VRD
- Reactie op Kaderbrief 2020 VRD